

PREBENTZIO- ETA JARDUKETA-PROTOKOLOA COVID-19aren AURREAN

ORERETA IKASTOLA

JUSTIFIKAZIOA, HELBURUAK ETA APLIKAZIO-ESPARRUA

JUSTIFIKAZIOA

Zalantzarik ez dago 2021-2022 ikasturtea berezia izango dela, COVID-19ari esparru guztietatik aurre egiteko, aurrean dugun egoera berri eta aparta kontuan hartuta.

Eskola-kirolari ez zaio arrotz egoera hori, inondik inora ere ez. Argi daukagu funtsezkoa dela gure adingabeen kirol-jarduera ziurtatzea. Eta ez osasunaren, sozializazioaren edo jolasaren ikuspegitik ariketa fisikoa egitea haurrentzat beharrezkoa delako bakarrik, baita, horrez gainera, kirola erregularitasunez egiteak immunitate-sistema indartzen laguntzen duelako ere, eta horrek, aldi berean, gaixotasunari aurrea hartzen eta sintomatologia arintzen laguntzen du.

Eskolako kirol-jarduera fisikoaren ezaugarriek asko zailtzen dute eskola-kiroleko programak eta egungoa bezalako krisi-egoera sanitarioa uztartzea.

Hori dela eta, Ikastetxe eta kirol-erakunde guztiek ezarri behar dituzte kirolarien, teknikarien eta jardueretan esku hartzen duten gainerako eragileen artean kutsatzeko arriskua gutxitzea ahalbidetuko duten prozedurak. Protokolo honetan jaso diren prozedura horiek aldatu egiten dituzte kirola egiteko baldintzak, hain zuzen ere, pandemiaren aurrean segurtasuna areagotzeko, ezin litekeenez bestela izan.

Horrela, funtsezkoa da kirolariek, familiek, teknikariek eta erakundeko gainerako eragileek egoera ulertzea. Urte berezia dugu hau, jarduerak egokitu egin behar izan dira edo beste era bateko jarduerak egin beharko ditugu, eta denok jabetu behar dugu hauek direla posible diren baldintza bakarrak eta onenak baldin eta une honetan dugun errealitate honetan kirol-jarduera fisikoak garatu nahi baditugu.

Gogoan izan behar da protokolo honetan jaso diren neurriek osasun-agintariek eta kirol administrazioek ezarritako arauak eta jarraibideak betetzen dituztela, eta horiek, pandemiaren intzidentziari eta eskumenak dituzten erakundeek hartzen dituzten erabakien arabera, aldatu egin daitezkeela.

Azkenik, protokolo hau zuzen ezartzeak eta, ondorioz, kirol-jarduera seguruak egiteak eskatzen du konpromiso irmoa hartzea inplikaturako pertsona guztiek, hau da, familiek, kirolariek, teknikariek, erakundearen arduradunek, etab. Hartu beharreko neurriak aplikatzean, funtsezkoa da erakundea osatzen duten pertsona guztien eta bakoitzaren erantzukizun indibiduala eta kolektiboa.

HELBURUAK

Erakundeak helburu nagusi bat bete behar du protokolo honekin:

- Erakundearen kirol-jarduerak segurtasun-baldintzatan antolatu behar ditu, eta, horretarako, dagozkion prebentzio- eta higiene-neurriak ez ezik COVID-19arekin erlazionatutako kasuak edo egoerak hautematen direnerako jarduketa-jarraibideak ere ezarri behar ditu.

Helburu hori lortzeko, oinarrizkoa da bigarren mailako helburu bat ezartzea:

- Erakundea osatzen duten pertsona guztiei erantzukizun indibidualaren eta kolektiboaren garrantziaren berri eman behar die, guztiak horren inguruan sentibilizatu eta kontzientziatu behar ditu, eta arriskuei aurrea hartzeko eta kasu baten aurrean jarduteko jarraibideak eman behar ditu.

Horrela, funtsezkoa da protokolo honetan jasotako helburuak, neurriak eta orientabideak behar bezala komunikatzea/hedatzea, baita horiek etengabe ebaluatzea ere, jarraipena etengabea izan dadin eta, hala badagokio, aurrean ditugun egoera aldakor eta berrietara egokitu ahal izan dadin.

APLIKAZIO-ESPARRUA

Protokolo hau aplikatu behar da erakundeak antolatzen dituen eta Foru-Aldundiaren Eskola Kiroleko programen esparruan garatzen diren era guztietako jardueretan, hau da, lehiaketa-, irakaskuntza-, detekzio-, jolas- edo kirol- eta kultura-jardueretako saioetan.

PROTOKOLOAREN ARDURA DUTEN ORGANOAK ETA PERTSONAK

1. ERAKUNDEKO OSASUN-ARDURADUNA

Erakundeak osasun-arduradun bat izendatuko du.

Pertsona hori izango da protokoloaren arduradun teknikoa, eta berak zainduko ditu horren dinamizazioa eta funtzionamendu egokia.

Pertsona horrek nahitaez izan behar du Kirolaren Euskal Eskolaren bidez erakundeek irudi horrentzat garatuko duten prestakuntza.

Honakoak izango dira bere eginkizunak:

- Erakundean jarduten duten langile eta/edo boluntario guztiei, baita kirolari adingabeen familiei ere, jakinarazi beharko dizkie ezarrita dauden prebentzio-, jarduketa- eta, hala badagokio, diziplina-neurriak. Jatorrizko informazioa nahiz ondoren egindako edozein aldaketa jakinaraziko die.

- Gainbegiratu du adingabe bakar batek ere ez duela jardura hasiko bere familiak protokoloaren berri baduela, protokoloa onartzen duela eta betetzeko konpromisoa hartzen duela jasotzen duen agiria sinatu eta erakundera bidali arte. Berdin jokatuko du teknikariekin eta arbitroekin jarduerari hasiera eman aurretik.
- Etengabe gainbegiratu ditu erakundearen jarduerak, hain zuzen, protokoloan jaso diren prebentzio- eta higiene-neurri guztiak eta eskumenak dituzten agintariek ezarritako gainerako arauak betetzen direla ziurtatzeko.
- Jarduketa koordinatu du eta beharrezko komunikazioa ezarriko du osasun-agintariek eta/edo familiekin edo eragindako pertsonekin baldin eta jarduerak garatzen diren bitartean sintomak dituen pertsona bat edo COVID-19 kasu bat hautematen bada.
- COVID-19ari aurre egiteko prebentzio-neurriak ez betetzeagatik eragindako arriskuekin zerikusia duten arau-haustek erakundearen barne-araubideko edo diziplinako erregelamenduan sartzeko proposamenak garatu ditu eta gobernu- edo zuzendaritza organora bidaliko ditu haiek onar ditzaten.
- Protokoloa betetzen ez den kasuetan erakunde zuzendaritza- edo administrazio-organok hartu beharreko diziplina-neurriak ezartzeko proposamena egingo du.
- Beharrezko kudeaketak egingo ditu protokoloarekin zerikusia duen informazioa erakundearen webgunean jarrita egon dadin. Jatorrizko informazioa nahiz ondoren egindako edozein aldaketa jarriko da.
- Dagozkion salbuespenak ezarriko ditu aldagelak erabiltzeari, laguntzaileak sartu ahal izateko baimenari eta antzekoei dagokienez.
- Protokoloari buruz egiten den edozein informazio-eskaerari erantzuniko dio.
- Protokoloa etengabe ebaluatuko du eta, hala badagokio, hura egokitzeko proposamenak helaraziko dizkio erakunde zuzendaritza- edo administrazio-organuari.

Une hauetan, honakoa da erakunde osasun-arduraduna:

Anne Rubio Alvarez (Eskola Kiroleko Koordinatzailea).

2. ERAKUNDEKO ZUZENDARITZA- EDO ADMINISTRAZIO-ORGANOA

Honakoak izango dira erakundeko zuzendaritza- edo administrazio-organoaren eginkizunak:

- Erakundeko osasun-arduraduna izango den pertsona izendatuko du.
- Protokoloa eta, hala badagokio, protokoloan egiten diren aldaketak onartuko ditu.
- Hala badagokio, COVID-19ari aurre egiteko prebentzio-neurriak ez betetzeagatik eragindako arriskuekin zerikusia duten arau-hausteak erakundearen barne-araubideko edo diziplinako erregelamenduan sartzeko proposamenak onartuko ditu.
- Dagozkion diziplina-neurriak ezarriko ditu protokoloa betetzen ez den kasuetan.

3. INPLIKATUTA DAUDEN BESTE ERAGILE BATZUK

Protokoloa behar bezala eta modu seguruan ezartzeko, ezinbestekoa da erakundea osatzen duten gainerako pertsonen (teknikarien, kirolarien, familien, arbitro-taldearen, Eskola Kirolaren arduradunaren) inplikazioa.

PREBENTZIO-ELEMENTUAK

1. PREBENTZIO- ETA HIGIENE-NEURRI OROKORRAK

Eskola-kiroleko programetarako erabili nahi diren kirol-instalazio eta espazioek, erakundearenak izan edo hirugarren batenak izan, 2021-2022 ikasturteko eskola kirolerako Jarduteko Arau Orokorretan ezarritako neurriak errespetatu beharko dituzte.

a. JENDE-PILAKETAK SAIHESTEKO ANTOLAKETA-NEURRIAK

- Astean zehar egiten diren saioen kopurua murriztu eta antolaketan aldaketak egin dira, ikasturte bakoitzeko neska mutilek astean entrenamendu saio bat egingo dutelarik. Covid-19 egoerak onera eginez gero, astean bi saio egitea aurerikusten da.
- **Eguerditako** saioetan haur kopurua kontuan izanda, hau era eraginkorrean antolatzeko astean zeharreko Eskola Kiroleko entrenamenduak ikasturte bakoitzari egun horretan jolasgarai zein jangela orduan tokatzen zaion espazioan garatuko dira. Bide honez, hezkuntza mailan sortuak ditugun bizikidetzat talde iraunkorrak errespetatuko dira une oro. **Arratsaldeko** saioetan haur kopurua gutxitzen denez eta kirol instalazio guztiak libre ditugunez, antolaketa malguago bat gauzatuko genuke.

- Zirkulazio ibilbideei dagokionean, Eskola Kiroleko neska mutilek hezkuntza orduetan antolatutako ibilbideak erabiliko dituzte, hemen sarrera irteerak ere kontuan hartuko direlarik. Materialaren ardura (sartu eta atera) hezitzaileek izango dute. Egurditako saioetan, jangelarako joan etorriak ere bakoitzak bere bizikidetzan talde iraunkorarekin egingo ditu, honetarako Eskola Kiroleko hezitzaileez gain, zerbitzuetako arduradunak egongo direlarik.

- Egunero Eskola Kiroleko saioa duten haurren irteerak horrela gauzatuko dugu: Egurditan, eguraldi ona egiten duen kasuetan edo tokatzen zaien bizikidetzan espazioak aterpea badu: geletatik, hurrek euren bizikidetzan espaziora joan beharko dute zuzenean. Eguraldi txarra egiten duen kasuetan eta euren bizikidetzan espazioak aterperik ez balu, Eskola Kiroleko Hezitzaileek geletan jasoko dituzte lituzkete haur hauek. Arratsaldeko kasuetan, bizikidetzan talde bakoitzari bere espazio propio egokituko zaio saioak hasi baino lehen, hau topaketa gisa erabiliko delarik ikasturte osoan zehar.

- Zirkulazio ibilbideen eta bestelako ohar eta jarraibideen seinaleztapenak: Ikastolan erabiltzen ditugunez gain, Ikastolako kirol eremuetan ere kartel ezberdinak ezarriko dira (gimnasio inguruan, kanpoko kirol instalazioetan...).

- Teknikariak, erabiliko den materialaren desinfektatzearen ardura izango dute: Ikastolako hezitzaile denek, biltegian material gorde baino lehen desinfektatuko dugu; hala ere beharrezkoa ikusten dugun kasuetan, hau ere saio aurretik desinfektatuko genuke.

b. ESKUEN HIGIENA

- Eskuen garbitzea: Saioa hasi baino kirolari eta teknikari guztiek eskuak garbituko dituzte xaboi edo gel hidroalkoholikoaren bitartez. Haur pilaketak ekiditeko Ikastolan zehar jarritako gelak erabiliko dira (geletan, pasilloetan, gimnasioko zonan...). Horretaz gain, haur bakoitzari bere gela eskatzeko eskatuko zaio. Eskola Kiroleko saioetan zehar ere eskuak garbitzeko unean ahalbidetuko direla bermatuko da.

- Era berean, jarduera-motaren eta beste kirolari batzuekin edo materialekin dagoen kontaktuaren arabera, denbora bat eskainiko kirolariak eskuak garbitu ditzaten.

c. GARBIKETA ETA DESINFEKZIOA

- Bereziki zainduko dira garbiketa eta desinfekzioa, garbiketa-programa trinko baten bidez, eta hainbat pertsonaren eskuekin maiz kontaktuan dauden objektu eta azalaren desinfekzioa berrikusiko da. Kontuan hartuko da Osasuneko sailburuaren 2020ko apirilaren 2ko AGINDUA, gainazalak garbitzeko eta desinfektatzeko neurriak eta SARS-CoV-2k (Covid 19ak) eragindako pandemiaren ondoriozko beste higiene-neurri batzuk hartzen dituenak, bai eta haren jarraibide teknikoak ere.

- Era berean, erabilitako babes-materialak (maskarak) behar bezala botatzeko elementuak jarriko dira.

d. ESPAZIOAK ETA INSTALAZIOAK AIREZTATZEA

- Eskola Kiroleko saio gehienak aire librean gauzatzea lehenetsiko da.
- Eguraldi oso txarra egiten duenean eta bestelako aukerarik izango ez bagenu, barruko kirol instalazioetan garatuko ditugu saioak eta kasu hauetan honakoa hartuko dugu kontuan: espazioen aireztapen naturala eta mekanikoa areagotuko da, barnean airea berritzen laguntzeko, ahal den neurrian kanpoko airearekin lan eginez, birzirkulazioa minimizatuz eta barruko aire-korronteak saihestuz.

2. MASKAREN ERABILERA

- 2021eko irailaren 1ean argitaratutako “Covid-19aren aurrean jarduteko arau orokorrak 2021-2022 ikasturterako” izenpetutako dokumentuak ahalbidetzen duen moduan, honakoa izango da maskaren erabilera:
  - Aire zabaleko instalazioetan ez da derrigorrezkoa izango maskara erabiltzea.
  - Kirol Instalazio itxietan, maskara nahitaez erabili behar da. Halaber, EZ da eskatuko intentsitate altuko jarduera fisikoko une berezietan, lehiaketak prestatzeko entrenamenduetan edo lehiaketan bertan.
- Maskarak uneoro osasun-agintariek ezarritakoaren arabera erabili beharko dira.
- Kirolariek, lehiaketa edo jarduera hasi ondoren, parte hartzen hasteko zain dauden egoeretan ere erabili beharko dute, edo euren esku-hartzea amaitu dutenean baina lehiaketa edo jarduera oraindik amaitu ez den egoeretan.
- Teknikariek eta epaile eta arbitroek maskara eraman beharko dute etengabe, beren jarduera behar bezala egin ahal izateko ahalgin fisiko handia egin behar duten jarduera edo egoeretan izan ezik.
- Jarduera, entrenamendu edo lehiaketetako saioetan kirol-jarduera fisikorako erabiltzen den denbora-tartetik kanpo, maskara nahitaez erabili beharko dute bai kirolariek bai eta talde teknikoko kideek, bai kirol-instalazioen edo -espazioen esparru osoan dauden beste pertsona batzuek.
- Betebehar horiek ez dira eskatuko osasun-agintariek baimendutako kasuetan (arnas arazoak, ezintasunak, etab.), honetarako ziurtagira ekartzea ezinbestekoa iznago delarik.

- Joan-etorrietan, jantokietan eta eskola-programako jardueri lotutako bestelako egoeretan, osasun-agintariek eremu horietarako ezarritakoa errespetatu beharko da uneoro.

3. JARDUERAK: SAIOAK, ENTRENAMENDUAK ETA LEHIAKETAK

KONTAKTUAK GUTXITZEA

Kontaktu kopurua murrizte aldera, saioak edo entrenamenduak, ahal den neurrian, honela egingo dira:

- Taldeak bizikidetzat talde iraunkorrek baitan antolatuko dira, beti gehienez ere hamabost pertsonako talde edo azpitaldeetan antolatuta, jarduera gauzatzeko behar diren teknikariak barne.
- Teknikariak taldeetan ere lan-azpitalde egonkorak ezartzen saiatuko dira.

JARDUERAK AIRE ZABALEAN

Ahal den guztietan, jarduerak aire zabalean egingo dira.

MATERIALEN ERABILERA

- Ahal den neurrian, materialak partekatzea saihestuko da.
- Jarduerarako ezinbestekoak diren erabilera komuneko materialei gomendatutako higiena-eta garbiketa-neurriak aplikatuko zaizkie. Helburu honetarako Ikastolak produktu desinfekanteak jarriko ditu kirol biltegietan.
- Inola ere ezingo dira partekatu ur-botilak; kirolari bakoitzak bere botila eraman beharko du, norberaren izena nabarmen ikusteko moduan jarrita, nahasketarik izan ez dadin. Berdin jokatu da saioan zehar norberak erabiltzeko bestelako kirol-materialarekin edo material osagarriarekin (toallak, petoak, etab.), kirolarien artean nahasketarik izan ez dadin. Ezingo dira partekatu janariak eta edariak, ezta mukizapiak edo antzeko elementuak ere; guztiak indibidualak izango dira. Kirolariek asko izerditzen duten, airea indarrez botatzen duten edo listu asko jariatzen duten jardueretan, gomendagarria litzateke kirolari bakoitzak toalla bat eramatea jarduerara eta, tarteka, teknikariek atsedenaldira egitea garbitzeko.
- Botikineko materiala erabiltzen denean, erabili duen pertsonak erabili eta botatzeko eskularruak jantziko ditu beti.

ALDAGELAK

Debekatuta dago aldagelak erabiltzea, egoerak hala eskatzen duenean izan ezik (eguraldi txarra denean, beste herri batzuetan bizi diren haurrak eta joan-etorri luzeak egin behar dituztenak daudenean, uretako jardueretan, etab.). Osasun-arduradunak ezarriko ditu neurri honen salbuespenak.

Aldagelak erabili behar izanez gero, jarduerako teknikariak ezarriko du babes-arauak eta pertsonen arteko distantzia fisikoa errespetatzeko sistema bat. Txandak egiten badira, jarduerak garatzeko ezarritako azpitaldeak hartuko dira kontuan.

Horrela, entrenamenduen edo lehiaketan aurretik, horiek egiten diren bitartean eta ondoren antolatu nahi izaten diren hitzaldi teknikoak, baldintzek ahalbidetzen badute, jokalekuan bertan edo kirol-instalazioen harmailetan egingo dira, aldageletan edo espazio txikiagoetan egin beharrean.

LAGUNTAILEAK EDO IKUSLEAK

Instalazioetan ezingo da egon jardueran parte hartzen ari diren taldeetako kide ez den ikuslerik edo beste inor, ez lehiaketetan, ez saio edo entrenamenduetan.

Kirol-espaziora honako hauek baino ezin izango dira sartu: kirolariak eta eskola-lizentzia duten edo dagokion jardueran ofizialki izena emanda dauden teknikariak; lehiaketa-jardueren kasuan, epaileak, arbitroak eta antolatzaileak; kirol-erakundeetako osasun-arduradunak eta eskolakiroleko arduradunak, dagokion administrazioan horrela egiaztatuta daudenak; jarduerak egiten diren kirol-instalazioetako langileak; eta administrazio publikoek baimendu dituzten beste pertsona batzuk.

Kirolari adingabeak jarduerak irauten duen denboran bakarrik egongo dira kirol-espazioetan. Jarduerak amaitu ondoren, ezingo dira kirol-espazioan gelditu.

Adingabeei jardueretara laguntzen dieten pertsonak instalazioetako edo esparruetako sarrerako ateetan utzi eta jasoko dituzte. Adingabeek ezinbestez behar badute arropaz aldatzeko edo antzeko laguntza, laguntzaileak osasun-arduradunarekin harremanetan jarri beharko dira bere oniritzia izateko.

Lehiaketetan kirol-espazioetara sartu nahi duen edonork, sar daitekeela egiaztatu beharko du lizentziaren edo ziurtagiriaren bidez.

AGURRAK ETA OSPAKIZUNAK

Ez dira baimenduko kontaktu fisikoa eskatzen duten agurrak eta/edo despedidak edo ospakizunak. Kirolariek ekintza horiek ukitu gabe burutzeko, talde bakoitzeko teknikariek beste modu batera egitea proposatuko dute.

4. JARDUEREI LOTUTAKO BESTE ELEMENTU BATZUK

JOAN-ETORRIAK

Ahal den guztietan, joan-etorriak modu aktiboan egitea (oinez, bizikletaz, patinetez) eta banaka edo, hala ezin bada, familia-unitatearen arabera egitea gomendatzen da.

Familia-unitate diferentetako pertsonak bidaiatu behar duten ibilgailuak erabiltzen badira, joan etorrien esparruan administrazio eskudunak ezarritako arauak bete beharko dira.

COVID-19ko KASUEN AURREAN JARDUTEKO PROZEDURA

1. FAMILIEN ETA GAINERAKO PERTSONALAREN JARDUKETA

COVID-19ari lotuta egon daitezkeen sintoma ohikoenetako bat duten —adibidez, 37^otik gorako sukarra, hotzikara, eztula, airea falta denaren sentrazioa, usaimena eta dastamena galtzea, eztarriko mina, giharretako minak, buruko mina, ahulezia oro har, beherakoa edo gorakoa— kirolariek eta erakundeko gainerako kideek **ezingo dute kirol-jarduerara joan**, ezta COVID-19a diagnostikatu dietelako bakanduak daudenek, edo COVID-19aren sintomak dituen edo diagnostikatu dioten pertsona batekin harreman estua izateagatik etxean berrogeialdia betetzen ari direnek ere.

Lehiatzen duten erakundeetako kirolarien gurasoek edo tutoreek, kirol-jarduera dagoen egun bakoitzean, hau hasi aurretik, kirolari horiek COVID-19aren sintomarik ez dutela egiaztatu eta ziurtatu beharko dute. Halaber, etxeko norbaiti (adingabeari edo beste pertsona bati) COVID-19a diagnostikatu badiote, ikastolari eta norberaren erreferentziako osasun-zentroari ohartarazi beharko diete eta, hala badagokio, ardurapean duten seme-alaba edo adingabea etxean eduki beharko dute. Lanordutik kanpo bada, eta premiazko sorospena beharrezkoa bada, hau da Osakidetzaren Larrialdietako telefonoa: 943 461111.

Ikasturtearen hasieran, familiek idatzizko konpromisoa hartuko dute kirol-erakundearekin alderdi horiek betetzeko.

Baldintza hori bera eta idatzizko konpromisoa eskatuko diete teknikariei, epaileei eta kirolerakundearen eskola-kiroleko jardueretan nahastuta dauden gainerako pertsonari. Erakundeek eredu bat erantsi dute entitateek erabili ahal izateko.

2. KIROL-ERAKUNDEAREN JARDUKETA

COVID-19KO KASU BAIEZTATUAK

Kirol-erakundeko kirolari edo pertsonaleko kide batek COVID-19an positibo ematen duenean, erakundean protokoloa betetzeko izendatutako arduradunak kasua Osakidetzako zerbitzuetara deribatuko du, dagozkien osasun-protokoloak aplikatzeko.

Halaber, erakundeko osasun-arduraduna osasun-agintaritzaren (aztarnariak) esku jarriko da eta, hala badagokio, berekin harremanetan izan diren pertsonen informazioa emango du.

COVID-19 SINTOMAK JARDUERAREN AURRETIK

Zuhurtasun-printzipio gisa, entrenamendu, saio edo lehiaketa bat hasi aurretik, kirol-talde bateko pertsona batek sukarra edo COVID-19aren sintoma argiak dituen kasuetan, honako neurri hauek hartuko dira:

- Saioak edo entrenamenduak bertan behera geratuko dira, erakundeko osasun arduradunak, osasun-agintariekin harremanetan jarri ondoren, oniritzia eman arte.
- Larunbatetako jardunaldiak normaltasunez hasiko balira: Talde-kirol bateko partida baten aurretik gertatzen bada, parte hartzen duen kirol erakundearen osasun-arduradunak beste taldeari/erakundeari jakinaraziko dio partida nahitaez bertan behera geratuko dela. Halaber, ahalik eta azkarren, erakunde antolatzaileari ere jakinaraziko dio honek jakin dezan eta behar diren neurriak har ditzan.

COVID-19 SINTOMAK JARDUERAN ZEHAR

Kirol-jardueran zehar gaixotasunaren sintomak (sukarra, eztula, arnasteko arazoak, etab.) agertzen badira, jarduerari lotutako teknikariek kirol-erakundearen osasun-arduradunari jakinaraziko diote. Honek, berriz, kirolariaren familia abisatuko du kirolaria jasotzera joan dadin. Familia bere osasun-zentroarekin harremanetan jarriko da, eta bertan baloratuko da egoera.

Baloratu arte, pertsona bakandua mantenduko da. Gaixotasunaren sintomak kirol-erakundeko gainerako pertsonetan agertzen badira, haiek ere etxera joan beharko dute eta gomendio berberak bete beharko dituzte.

Erakundeko osasun-arduradunak, egoera zein den ikusita, une horretan bertan jarduera bertan behera geratuko den edo aurrera jarrai dezakeen aztertuko du. Bigarren kasu horretan, jardueraren teknikariei prebentzio- eta higiene-neurriak zorrotz ditzaten eskatuko die: kontakturik gabeko jarduerak eta pertsonen arteko distantziak handitu, maskararen erabilera derrigortu (intensitate txikiko jarduerak gauzatzea), eskuen eta gorputzeko beste atal batzuen higiene-neurriak maiztasun handiagoz hartzea, etab. Teknikariek muturreko neurri horiek euren kabuz hartu beharko dute, kutsatzeko aukera edo arrisku txikiena dagoela uste dutenean.

FAMILIEKIN ETA ERAKUNDEKO BESTE PERTSONA BATZUEKIN KOMUNIKAZIOA

Erakundearen barruan gertatutako COVID-19ari lotutako kasu edo egoera baten aurrean, familiei edo erakundeko beste eragile batzuei jakinarazi behar dietenean, jakinarazpen hori, kasu bakoitzaren arabera, osasun-agintariek edo erakundeak berak egingo dute. Bigarren kasuan, jakinarazpena osasun-arduradunak egingo du beti (ez teknikariek).

DIZIPLINA-NEURRIAK ETA HAUEK BETETZEN DIRELA KONTROLATZEA

Kirol-erakundeak protokolo honetan finkatutako arauak ez betetzearekin lotutako hainbat arauhauste erantsi ditu Barne Araubideko Erregelamenduan, baita kutsatzeko arriskua handitzen duten jokabideekin edo jarrerekin lotutako beste batzuk ere.

Arau-hausteak:

- Arau-hauste arinak:

- Kirol-espazioetan edo jardueran agintariek eta erakundeak maskararen erabileraren inguruan finkatutakoa ez betetzea.
- Jarduera egikaritzeko finkatutako eskuen eta gorputzeko beste atal batzuen higiea ez betetzea.
- Doministiku egitea, nahi gabe finkatutako babes-mekanismoak erabili gabe.
- Behin eta berriz, instalazioko lurzorura edo beste azalera batzuetara txistua, mukiak edo antzekoak botatzea nahi gabe.
- Beste pertsona baten kirol-material pertsonala erabiltzea edo partekatzea, hori egitea debekatua dagoen kasuetan.
- Beste pertsona baten arrisku bereziko banakako erabilerako materialak (ur botilak, toallak, zapiak, etab.) erabiltzea edo partekatzea nahi gabe.
- Kontaktuko agur, despedida edo ospakizun bat nahi gabe egitea.
- Norberari dagozkion jardueren denboratik kanpo kirol-instalazioan egotea.
- Aldagelak nahi gabe baimenik gabe erabiltzea.

- Arau-hauste larriak:

- Kirol-espazioetan edo jardueran agintariek eta erakundeak maskararen erabileraren inguruan finkatutakoa ez betetzea, behin eta berriz.
- Jarduera egikaritzeko finkatutako eskuen eta gorputzeko beste atal batzuen higiea ez betetzea, behin eta berriz.
- Doministiku egitea, finkatutako babes-mekanismoak nahi gabe edo behin eta berriz erabili gabe.
- Kirol-praktikaren arabera beharrezkoa ez den egoeratan beste pertsona bat ukitzea edo harengana gehiegi eta nahita hurbiltzea, haren borondatearen aurka.
- Beste pertsona baten kirol-material pertsonala erabiltzea hori egitea debekatu denean eta pertsona horrek baimendu ez duenean.

- Beste pertsona baten arrisku bereziko banakako erabilerako materialak (ur botilak, toallak, zapiak, etab.) nahita erabiltzea edo partekatzea.
- Teknikarien, epaileen edo kirol-erakundeko edozein arduradunen agindu zuzenak ez betetzea, kutsatzeko arriskua eragin dezaketen egoeratan.
- Agurrak, despedidak edo ospakizunak ukituz egitea nahita edo behin eta berriz.
- Norberari dagozkion jardueren denboratik kanpo kirol-instalazioan egotea behin eta berriz.
- Berriaz aldagelak baimenik gabe erabiltzea. ○ COVID-19a duelako edo izan duelako haur bati edo beste pertsona bati iseka egitea edo hura mespretxatzea. ○ Bost arau hauste arin metatzea.

- Arau-hauste oso larriak:

- Kirol-espazioetan edo jardueran agintariek eta erakundeak maskararen erabileraren inguruan finkatutakoa ez betetzea, behin eta berriz eta berriaz.
- Beste pertsona bati berriaz txistua, mukiak edo antzekoak botatzea edo doministiku egitea.
- Kirol-praktikaren arabera beharrezkoa ez den egoeratan beste pertsona bat ukitzea edo harengana gehiegi eta nahita hurbiltzea, behin eta berriz eta haren borondatearen aurka.
- Beste pertsona baten arrisku bereziko norbanakoak erabiltzeko materialak (ur botilak, toallak, zapiak, etab.) hartzea, nahita pertsona horri jakinarazi gabe.
- Teknikarien, epaileen, osasun-arduradunaren edo kirol-erakundeko beste edozein arduradunaren agindu zuzenak ez betetzea, kutsatzeko arrisku handia dagoen egoeratan.
- Kirol-jarduerara COVID-19ari lotutako sintomak dituela joatea, behar diren neurriak hartu gabe edo hartutako konpromisoak bete gabe.
- Kirol-erakundeko kide den pertsonak edo bere bizikidetzaren unitateko beste pertsona batek COVID-19a duela edo honi lotutako sintomak dituela ez jakinaraztea kirolerakundeari.
- COVID-19a duelako edo izan duelako haur bati edo beste pertsona bati jazarpena edo bullying egitea, edo egoera horren inguruan gezur bat hedatzea.
- Hiru arau-hauste larri metatzea.

Arau-hauste mota bakoitzerako ezarri beharreko zigorrak jada jasota daude Barne Araubidean.

Halaber, lanaren bidez lotuta dauden pertsonen arau-hausteen kasuan, aplikatzekoa den hitzarmen kolektiboan edo negoziatutako baliabide baliokidean xedatutako neurria hartuko da.

Osasun-arduradunak arau-hauste horien eta jarritako zigorren berri familiei, teknikariei eta epaileei emango die. Halaber, teknikariek kirolariei haiek azalduko dizkiete, eta arauak betetzea eta hezkuntza-balioa oso garrantzitsuak direla erakutsiko diete.

PROTOKOLOA ETA HARTUTAKO NEURRIAK HEDATZEA ETA EZAGUTZEA

Protokolo hori eta bere eraginpean dauden pertsona guztiek hartu beharreko neurriak ezagutzen direla bermatzea ezinbestekoa da. Horretarako, protokoloak eta neurriak zabaltzeko eta ezagutzera emateko erakundeak bitarteko hauek erabiliko ditu:

HEDAPEN OROKORRA

- Orokorrean, kirolarien familia guztiei eta erakundearen egitura osatzen duten pertsona guztiei —langileak eta boluntarioak— mezu elektronikoa bat igorriko diete. Bertan, Protokolo hau onartu dela jakinaraziko diete eta protokoloa bera modu eraginkorrean aplikatzeko laguntza eskatuko diete. Familientzako, kirolarientzako, teknikarientzako eta epaileentzako sortutako dibulgazio-materialera eta Protokolora esteka bat erantsiko dute. Erakundeek sortutako dibulgazio-materiala bere horretan emango da edo, erakundeari egokia iruditzen bazaio, erakundearen baldintzetara egokituta (eta/edo erakundeari egokia iruditzen zaion beste edozein dokumentu).
- Ikastolako Eskola Kiroleko web-orriko gune nagusi batean, datu hauek bilduko dituen espazio espezifiko bat jarriko da:
  - o Erakundeko osasun-arduradunaren izena eta harekin zuzenean harremanetan jartzeko modua (telefonoa eta posta elektronikoa).
  - o Familientzako, kirolarientzako, teknikarientzako, epaileentzako, osasun arduradunarentzako eta erakundeko arduradunarentzako sortutako informazio materiala eta Protokoloa, baita egokitzen den gaiari lotutako beste edozein dokumentazio ere.
  - o Kirolguneen sarreran, aldageletan eta beste gune estrategiko batzuetan, prebentzioan eta higienean arreta berezia edukitzeko kartelak ipiniko dituzte. Hala egingo da, kirol-instalazioa edo kirolgunea norberarena denean. Instalazioa norberarena ez denean, bertako titularrari kartel horiek jartzea proposatu ahal izango zaio. [Web-esteka](#) Eusko Jaurlaritzako Osasun Sailak sortutako kartelak ikusteko.

JAKINARAZPEN/SENTSIBILIZAZIO ESPEZIFIKOAK

- **Familiak**, jarduerak hasi aurretik:

- Posta elektronikoko bidez igorriko dena:
  - Erakundearen protokoloa.
  - Familientzako sortutako informazio-materiala, euren obligazioak, erantzukizunak eta eskubideak ezagutzeko.
  - Kirolarientzako sortutako informazio-materiala, familiek adingabeei ezagutzera emateko eta, kirol-erakundearekin batera, haren inguruan sentsibilizatzen laguntzeko.
  - Prebentzio-neurriak eta parte-hartze baldintzak ezagutzeko, onartzeko eta haiekin konprometitzeko dokumentua. Jarduerak hasi aurretik sinatu eta erakundeari entregatu beharko zaio.
- Jarduera-taldetan banatuta bilerak gauzatuko dira neurri guztiak ezagutzera emateko, familien papera eta konpromisoa oso funtsezkoa dela azaltzeko, eta euren zalantzak edo kezak argitzeko.

- Erakundeko **teknikariak**, jarduerak hasi aurretik:

- Posta elektronikoko bidez igorriko dena:
  - Erakundearen protokoloa.
  - Teknikarientzako sortutako informazio-materiala, euren obligazioak, erantzukizunak eta eskubideak ezagutzeko.
  - Kirolarientzako sortutako informazio-materiala, teknikariek euren ardurapean dituzten kirolariei lehen saioan/entrenamenduan jakinarazteko.
  - Derrigorrezko higiene eta prebentzioko neurri pertsonalak ezagutzeko, onartzeko eta haiekin konprometitzeko dokumentua. Jarduerak hasi aurretik sinatu beharko dute.
- Teknikariek bilerak egingo dira, neurri guztiak ezagutzera emateko, haien papera eta konpromisoa oso funtsezkoa dela azaltzeko, neurriak betetzen ez diren kasuetan ezarriko diren zigorren berri emateko eta sor daitezkeen zalantzak argitzeko.

- **Kirolariak**:

- Jarduerak hasi aurretik:
  - Familiek prebentzio- eta higiene-neurriak betetzeak duen garrantziaz sentsibilizatuko dituzte, kirolarien informazio-materiala oinarritzat hartuz.
- Jardueraren lehen egunean:
  - Teknikariek prebentzio- eta higiene-neurri guztien inguruko azalpen xehatua emango diete, kirolarien informazio-materiala oinarritzat hartuz.

PROTOKOLOAREN EBALUAZIOA ETA JARRAIPENA

Egoera berria dela kontuan hartuz, funtsezkoa da hartutako neurriak eta hautemandako jarrerak eta jokabideak etengabe ebaluatzea eta haien jarraipena egitea. Hala, erakundearen maila guztietan taldekako balorazioak edo bilerak planteatuko dituzte.

ZUZENDARITZA-ORGANOAREN BILERAK

Osasun-arduradunak erakundearen zuzendaritza- edo administrazio-organoaren bileretan hartuko du parte. Bilera horietako gai-zerrendan COVID-19ari aurre egiteko erakundearen jarduketak eta egoera baloratzeko puntu bat ezarriko da.

Ikasturte honetako egoera berezia denez, hilabete bakoitzean gutxienez bilera bat egingo da. Edozein unetan ezohiko bileretarako deialdia egin ahal izango da edo bilerak maizago egin ahal izango dira, hala egitea beharrezkoa dela ikusten bada, batez ere ikasturtearen hasieran.

BILERAK TEKNIKARIEKIN

Ikasturtea hasi ondoren, teknikariek bilerak egingo dira egoeraren balorazioa egiteko, neurriak zuzen aplikatzen ari direla ziurtatzeko, haiek egokitzeko —behar izanez gero— , eta sor daitezkeen zalantzak argitzeko.

TEKNIKARIEN ETA KIROLARIEN ARTEKO BILERAK

Asteko lehen saioan teknikariek taldean egiteko balorazio labur parte-hartzaile bat planteatuko dute, COVID-19ari aurre egiteko neurrien funtzionamendua aztertze eta, hala badagokio, jarrerak eta jokabideak zuzentzeko.